

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

Серпень 2013

У серпні тривало уповільнення позитивної динаміки депозитів у **нацвалюті** – зростання на 1,3% до 381,7 млрд. грн. при зростанні середньомісячної ставки з 9,3% у липні до 9,7% у серпні. **Депозити в іновалюті** скоротилися на 0,2% до 246,5 млрд. грн. **Зазначене у підсумку зумовило зростання загального рівня депозитів** лише на 0,7% до 628,2 млрд. грн.

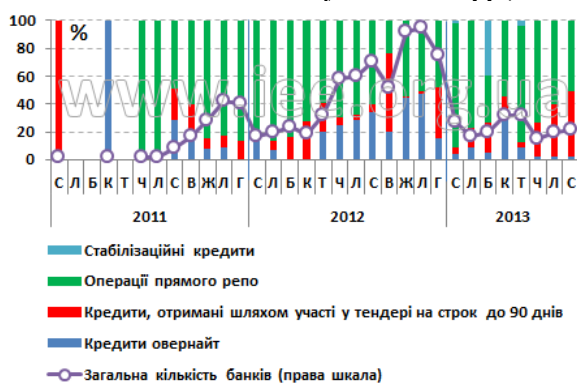
Загальний обсяг кредитів у зріс тільки на 1,2% до 846 млрд. грн., що відбулося завдяки зростанню кредитів у **нацвалюті** – на 1,9 % до 539,1 млрд. грн. при скороченні кредитів в **іновалюті** на 0,1% до 306,9 млрд. грн.

Середньомісячна ставка за кредитами у нацвалюті скоротилася на 0,7 в.п. до 15% у серпні, в **іноземній** зросла – з 9,3% до 9,7% відповідно.

Грошова маса зросла на 0,6% до 856,3 млрд. грн.

У серпні НБУ **знизив обсяги мобілізаційних операцій** (3,4 млрд. грн. у серпні проти 8,5 млрд. грн. у липні)¹ та **збільшив загальний обсяг рефінансування** (до 6,3 млрд. грн. у серпні проти 4,4 млрд. грн. у липні), в тому числі кредитів, наданих шляхом проведення тендера (3 млрд. грн. у серпні проти 1,7 млрд. грн. у липні) та збільшення обсягів **прямого репо** (3,2 млрд. грн. у серпні проти 2,7 млрд. грн. у липні).

Питома вага інструментів рефінансування в його загальному обсязі та загальна кількість банків у 2011–2013 рр., % та од.

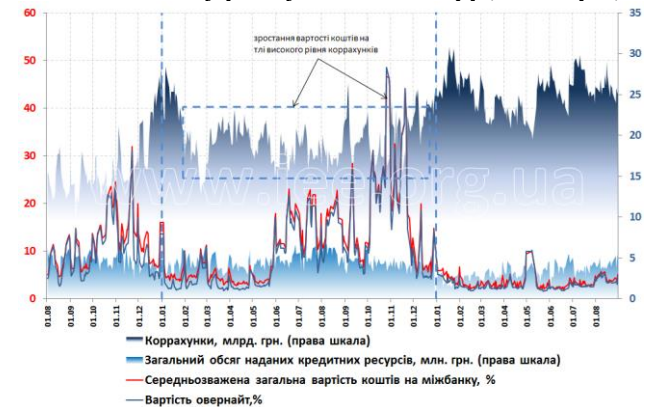
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Зважаючи на скорочення обсягів мобілізації коштів та перевищення їхніх обсягів погашення над обсягами залучення, **сальдо за операціями з продажу депозитних сертифікатів** було сформовано позитивним і склало 3,7 млрд. грн.

Зростання **від'ємного сальдо за кредитами рефінансування** шляхом проведення тендера при переважанні обсягів погашення над обсягами наданих кредитів дещо компенсовано проведенням НБУ рефінансування строком на 1 рік обсягом 2,6 млрд. грн. За цими операціями від'ємне сальдо склало 1,3 млрд. грн.

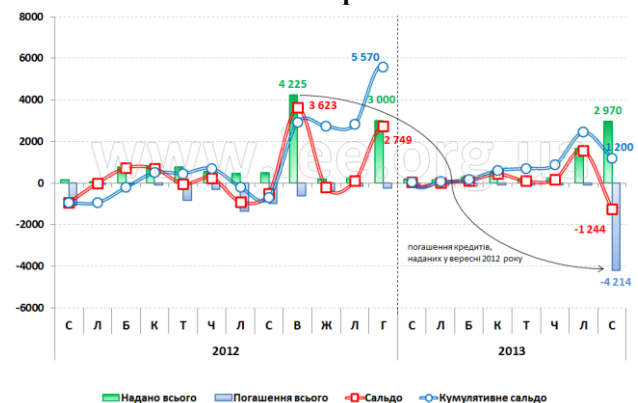
Надходження коштів відбувалося також через **фондовий канал** – обсяг ОВДП на балансі НБУ зріс на 2,4 млрд. грн.

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011–2013 рр., млн. грн., %

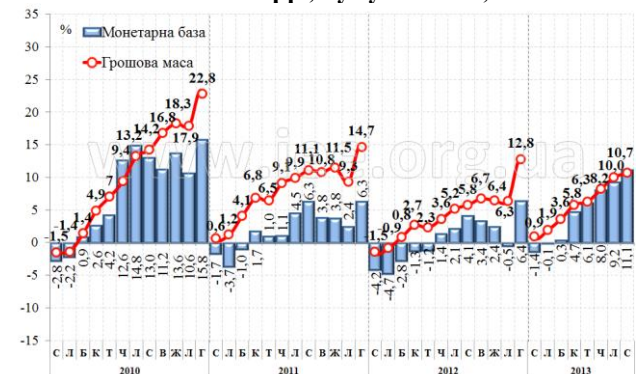
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012–2013 рр., млн. грн.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

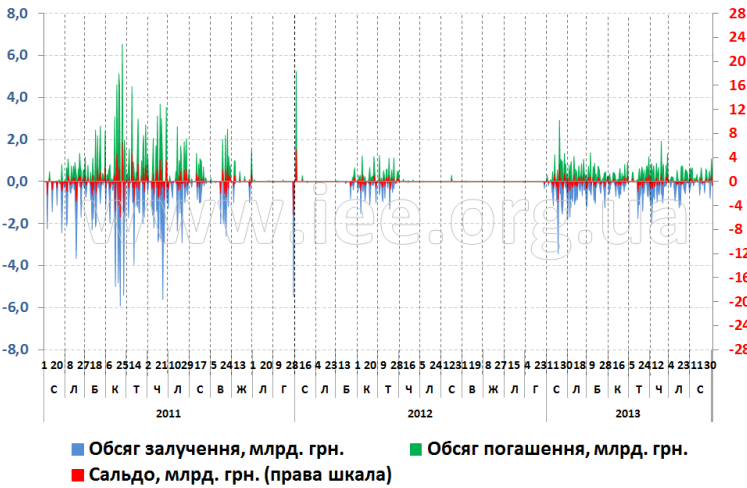
Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010–2013 рр., кумулятивно, %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

¹ Без урахування депозитних сертифікатів овернайт

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2011–2013 рр.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Валютний канал, зважаючи на нейтральну позицію НБУ на валютному ринку (за офіційною інформацією, в серпні НБУ не виходив на міжбанк з інтервенціями), не впливав на рівень ліквідності в системі.

Зростання обсягу бюджетних коштів на рахунку в НБУ у нацвалюті – на 1,7% до 4 млрд. грн. впливало на монетарну базу у бік її скорочення.

Зазначені фактори обумовили утримання коррахунків протягом місяця в межах 24–29 млрд. грн.

У структурі монетарної бази в серпні відбулися такі зміни:

- зростання **готівки поза банками** – на 2% до 225,2 млрд. грн.
- зростання залишку **обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ** – на 45% до 7,4 млрд. грн.

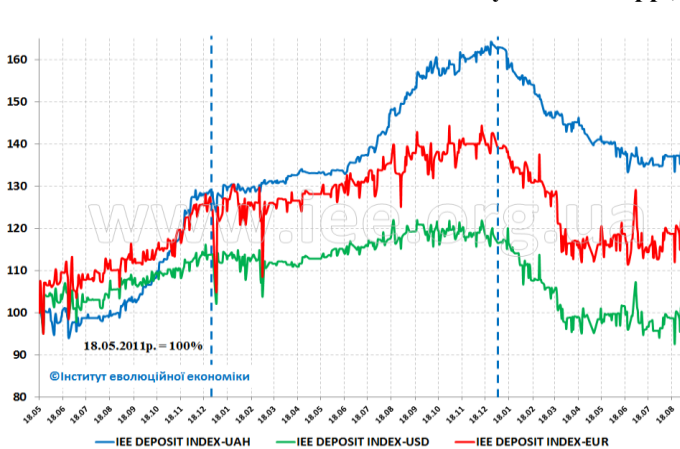
Довідково. Правління Національного банку України ухвалило постанову №241 від 20 червня 2013 року “Про деякі питання регулювання грошово-кредитного ринку”, в якій, зокрема, передбачено поглиблення диференціації нормативів обов’язкового резервування з одночасним посиленням переважних умов резервування коштів, залучених у національній валюті.

Достатній рівень ліквідності відповідним чином позначився на динаміці вартості коштів – середньозважена **ставка овернайт** зросла лише на 0,4 в.п. до 4,8% на кінець серпня.

Зважаючи на зазначене, **монетарна база** зросла на 1,7% до 283,7 млрд. грн.

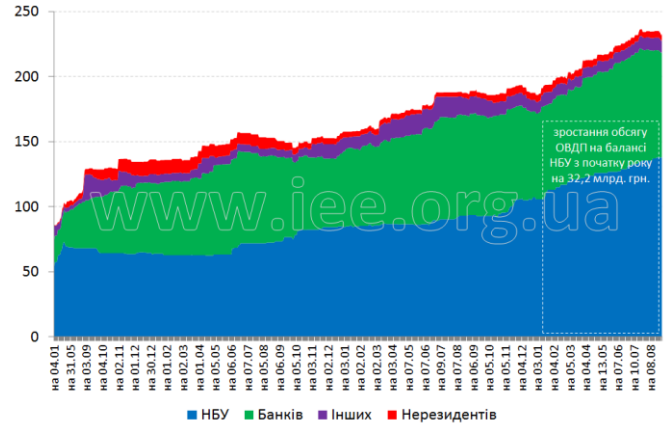
Довідково. 13 серпня 2013 року Правління НБУ ухвалило рішення про зниження облікової ставки на 0,5 відсоткового пункту – до 6,5% річних.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011-2013 рр.,%

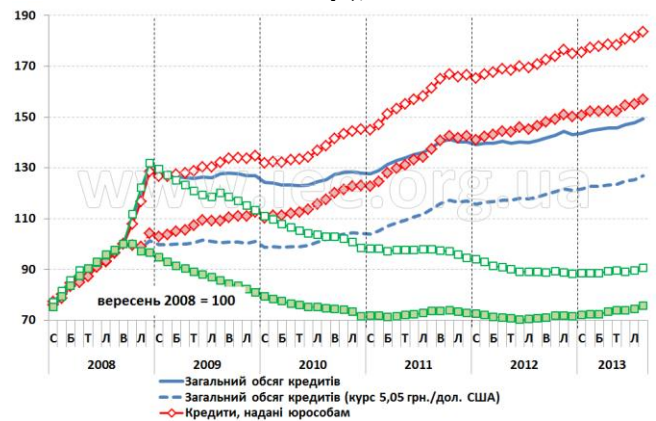
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011–2013 рр., млн. грн.

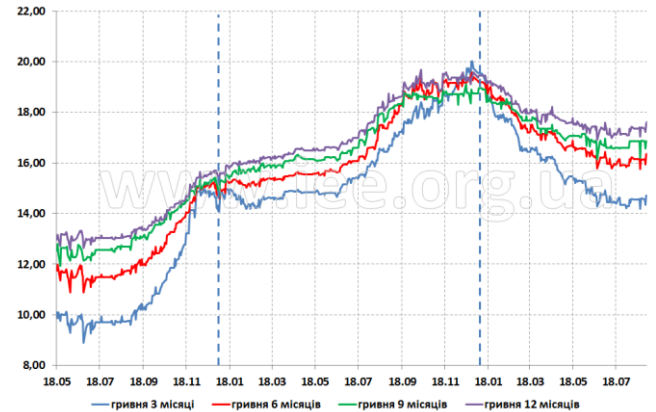
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

**Динаміка кредитування у 2008–2013 рр.
(з урахуванням та без урахування девальвації гривні в
2008 р.), %**

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб² у 2011–2013 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

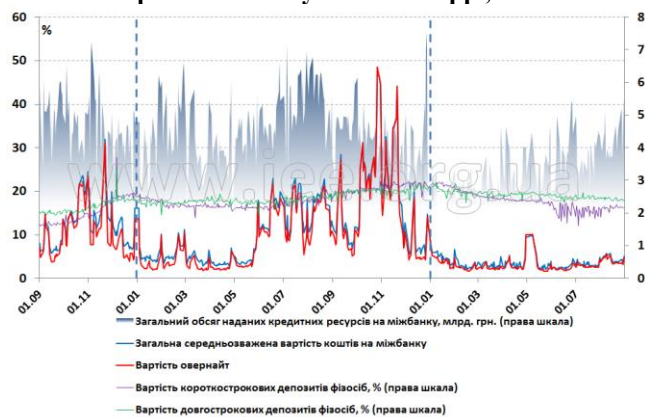
² Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

**Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют
станом на 01.09.2013**

Індекс	Значення, %	Зміна за місяць, в.п.	
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	138,4	3,3	↑
IEE DEPOSIT INDEX-USD	101,6	5,9	↑
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	122,1	9,4	↑

* Індeksi IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) «[Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб](#)» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

**Динаміка вартості коштів на міжбанку та вкладів
фізичних осіб у 2011–2013 рр., %**

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

© 2011 Інститут еволюційної економіки. Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Миронівна](#)